

A Lélekkel telt gyülekezet világjárvány idején

Ma azt szeretném elétek, a gazdagréti gyülekezet elé tárni, hogy mire hívott el titeket Isten, milyen óriási lehetőséget kínált fel nektek. Természetesen ez azt is jelenti, hogy - mint minden lehetőséget - ezt is el lehet szalasztani, el lehet téveszteni, szem elől lehet veszíteni. Mint amikor egy koldus kap egy értesítést, hogy hatalmas vagyont örökölt - ő pedig fogja ezt az iratot, beteszi a szatyrába és kéreget tovább. Gazdagok vagytok - de élhettek mint szegények. Ez a gazdagság a Szentlélek valósága Isten népében. Erről szólok a mai textus alapján.

Kiváltságunk: kaptuk Isten Lelkét

Kiváltságosok vagytok. Kiváltságosok, megajándékozottak, mert amiről kétezer valahányszáz éve Jóel próféta beszélt, az a tiétek. Teljesen, tökéletesen, maradéktalanul. Lássuk ezt közelebbről.

Jóel üzenete

Az előző hetekben beszéltünk arról, hogy Jóel próféta korában Izraelt egy több hullámban pusztító sáskajárás tarolta le. Jóel, mint igaz próféta, arra hívja népét, hogy ébredjenek fel és ismerjék el, Istennel van dolguk a csapásban. Isten az, aki rájuk helyezte a kezét, mivel korábban elfordultak tőle, és tarthatatlan az élet, amit élnek. Ezért Jóel sírásra, gyászra - azaz bűnbánatra és az Úrhoz visszafordulásra hívja őket. Biztosan nem ment ilyen gyorsan, mint ahogy most felidézem, de a nép megtéréssel és bűnbánattal válaszolt Isten szavára, aki pedig *"szánalomra indult országa iránt ... és megkönyörült népén."* (Jóel 2,18) Jóel könyvében ez a fordulat; innentől Isten szabadulást és helyreállást, megújulást ígér népének. Ennek részeként érkezünk el a mai szakaszhoz.

Itt azonban valami megváltozik. Az Isteni szabadítás és helyreállítás gondolatainak szerves folytatásaként a harmadik fejezetben a horizont kitágul, mintha kilépnénk a konkrét történelmi helyzetből (ítélet és sáskajárás, megtérés, bűnbánat és helyreállítás); ezt jelzi az "azután" majd az "abban az időben" kifejezések is. Ettől a szakasztól kezdve Jóel próféta könyve a végidőkre avagy az idők végére tekint; Isten szabadítását egy eljövendő teljes szabadulás fényében tekinti.

"Azután kitöltöm majd lelkemet minden emberre" - mondja az Úr. Izrael népe számára a Lélek kitöltése az utolsó időkhöz, a messiási korhoz kapcsolódott. Számos más próféta üzenet alapján tudják, hogy amikor Isten Lelke betölti a földet, minden újjá lesz. Bőség, áldás jár nyomában, de ennél még fontosabb, hogy mindenki ismerni fogja az Urat belülről, saját szívében, egészen személyesen (vö. Jer. 31,34; 1Thesz 4,9 és 1Jn 2,27). Amikor Isten Lelke kiárad Isten népe minden tagjára - fiatalra és időse, férfire és nőre, szolgákra és szabadokra - akkor egy lélekkel élük meg, hogy köztünk van az Úr. Új kor köszönt be.

Várakozás a Lélek kitöltésére az Ószövetségben

Régi reménység ez Izrael számára. Sok száz évvel Jóel hallgatóinak kora előtt az egyiptomi rabszolgaságból a népet kivezető Mózes mondta ki talán először. Mózeset Isten megajándékozta Lelkével, aki által képes volt Isten szerinti módon vezetni a népet a sivatagban, a pusztában. De még így is túl nagy volt a teher neki. Akkor Isten elé tárta, hogy nem bírja tovább, Isten pedig azt válaszolta, hogy válasszon ki hetven vezető embert, állítsa őket a szent sátorhoz és - így olvassuk - *"Elveszek abból a lélekből, amely rajtad nyugszik, és rájuk is kiárasztom, hogy veled együtt hordozzák a nép terhét, és ne hordozd azt egyedül."* (4Móz 11,17) A Lélek tehát az, aki által ezek az emberek felhatalmazást, bibliai szóval felkenetést fognak nyerni arra, hogy az Úr valóságát képviseljék a szolgálatukban. Mózes így is tett, de közben két férfi nem ment a szent sátorhoz, ahol az Úr megjelent, bent maradtak a táborban. Amikor az Úr Lelke szállt ezekre, azt olvassuk, hogy prófétáltak, azaz Isten ihletése alatt hirdették dicsőségét, de nemcsak a 68 az előre elrendelt helyen, hanem az a kettő is, aki nem volt ott. Amikor ezt látta Józsué,

aki legközelebb állt Mózeshez, azonnal megpróbálta megvédeni Mózes fennhatóságát (hiszen a dolgok nem úgy történtek, mint ahogy tervezték), és sürgette Mózeset, hogy ennek a két férfinak tiltsa meg a prófétálást. Még a végén azt hiszik, hogy Mózes tudta nélkül bármit is tehetnek... És ekkor mondja Mózes, az Úr szolgálója: *"Bárcsak az ÚR egész népe próféta volna, és rájuk is kiárasztaná lelkét az ÚR!"* (4Móz 11, 29). Mintha Mózes azt mondaná: bárcsak a nép minden tagja Isten által tanított, Isten által betöltött, Isten által lakott lenne. Bárcsak mind ismernék az Urat, bárcsak mind szólnák az Úr nagyságos dolgait!

Ezt eleveníti hát fel Jóel próféta, amikor a súlyos csapást szenvedő népnek Isten már a helyreállításról beszél, de mindeközben feltárul a végső, nagy, az idők végén elérkező helyreállítás, amikor Isten Lelke kiárad minden emberre. És hallgatói beletekintenek ebbe, elképzelik az idők végét, hogy vajon milyen lesz majd... És még ha nem is az övék ez az idő, már így is vigasztalás nekik, mert tudják, hogy Isten tényleg meg fogja ezt tenni...

A Lélek kitöltése

Ők előre tekintettek - de ti kiváltságosok vagytok. Igen, mert ti ebben az időben, a Lélek kitöltésének korszakában, az utolsó, a messiási időkben éltek, sőt, mindez már a tiétek.

Sok száz évvel Jóel után, megjelent ugyanebben a népben a Názáreti Jézus, akire Isten kitöltötte Lelkét. Ő az, aki a próféta szavait magára alkalmazza: *„Az Úrnak Lelke van énrajtam, mert felkent engem, hogy evangéliumot hirdessek a szegényeknek; azért küldött el, hogy a szabadulást hirdessem a foglyoknak, és a vakoknak szemük megnyílását; hogy szabadon bocsássam a megkínzottakat, és hirdessem az Úr kedves esztendejét.”* (Lk 4,18-19). Igen, itt a Lélek még mindig csak egy valakire áradt ki, Jézusra, de már nagyon közel vagyunk... Három évvel később azt, aki a Lélek ereje által tanúja Isten uralmának, kivégzik. De a halál nem tarthatja fogva, a harmadik napon feltámad, és azt mondja a tanítványainak: várjatok, már csak egy kis idő; várjátok a megígért Szentlelket, és meglátjátok, hogy erőt kaptok a tanúságra. És amikor pár héttel ezután a tanítványok együtt vannak Pünkösöd napján, valami különös történik. Szélzúgáshoz hasonló hang tölti be a házat, meg mint valami tüzes lángnyelvek szállnak le a tanítványokra, akik elkezdik különféle nyelveken magasztalni Istent. És amikor összefut a város, Péter előáll, és azt mondja: *"Zsidó férfiak és Jeruzsálem minden lakója! Figyeljete szavaimra, és tudjátok meg, mit jelent mindez! Mert nem részegek ezek, ahogyan ti gondoljátok, hiszen a nap harmadik órája van, hanem ez az, amiről Jóel így prófétált: „Az utolsó napokban, így szól az Isten, kitöltök Lelkemből minden halandóra...”* (ApCsel 2,14-17)

Jóel ígérete nem a múlt - valahol valami a régmúltban, Izráel történetében. Jóel ígérete nem is a jövő, valahol, valamikor az idők végén. Jóel ígérete a folytonos jelen Isten népének az első Pünkösöd óta: *"Kitöltök Lelkemből minden halandóra."* Meddig tart el az kor? Nos, egészen addig, amíg el nem jön *"az Úr nagy és félelmetes napja."* Jóel korából nézve egy napról beszélünk: Isten kiárasztja a Lelkét minden emberre - és ugyanakkor a történelem végén igazságot szolgáltat. Ez a Messiás feladata. De amint elérünk az Újszövetségben Jézus Krisztusig, ez a nap egy korszakká nyílik: Pünkösödkor kiárasztja Isten a Lelkét - majd Jézus második eljövetelekor ítéletet tart.

Ti vagytok ennek a részesei. Ti vagytok ennek kitüntetettjei. Ti vagytok ennek az ígéretnek a részesei - ha ugyan Jézus Krisztusban vagytok. Ti vagytok a kiváltságosok - de nem tudom, gazdagréti gyülekezet, nem helyeztetétek-e be ezt az örökséget egy olcsó szatyorba, miközben panaszkodtok, hogy milyen rossz nektek. Hogy milyen szegények vagytok. Az Isten ajándéka, a megígért és kitöltött Szentlélek meg csendben visszahúzódik. Mert ő személy...

De nézzük, mit is jelent ez a kiváltság. Milyen lehetőséget hordoz magában?

Lehetőségünk: prófétai néppé lenni

Amennyiben Isten népe azok közössége, akikre Isten kitöltötte a Lelkét, amennyiben ez a Krisztust követő közösségek kiváltsága, lehetőségeket is magában foglal. Jóel ezt mondja, amit Péter is megerősít: *"Fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, véneitek álmokat álmodnak, ifjaitok látomásokat látnak."* Prófétai nép, akik álmokat álmodnak és látomásokat látnak. Hadd körvonalazzam néhány aspektustát egy ilyen közösségnek - külön figyelemmel arra a helyzetre, amiben az egész világ van. Mit jelent, hogyan néz ki a Lélekkel telt gyülekezet a járvány sújtotta világban? (Ezekről a szempontokról érdemes tovább gondolkozni, finomítani, ill. akár más szempontokat is mellé tenni.)

Először, *megettért gyülekezet*. Amennyiben Jóel próféta könyve alapján fel- és elismertük, hogy a járványhelyzet Isten ítélete - a fenyítés, nevelés, megjobbítás értelmében - akkor elengedhetetlen felismernünk és néven neveznünk, hogy mind egyénileg mind közösségekben miben kell a régítől - amit Isten megítélt - bűnbánattal elfordulni, és Istenhez odafordulni egy újfajta élet reménységében. Sok szó esik most a nyitásról, a megújulás lehetőségéről a gyülekezetekben, de ameddig nem ismertük fel, hogy mit ítélt meg Isten, hogy milyen *szívbeli* és *életmódbeli* hozzáállást leplezett le, ha nem tudunk ezek felett igaz bűnbánatot tartani, ahol új születik, nem beszélhetünk megújulásról. Ugyanakkor egy ilyen globális helyzetben nagyon nehéz nekünk lokálisan, sőt, személyesen felismerni, mit is jelent az igaz megtérés úgy, hogy a szívünk igaz módon megszorodik és ugyanakkor teljes bizalommal az Úr felé fordul. Nem ugorhatjuk át ezt a lépést, sokat kell erről a gyülekezetnek beszélgetni és imádkozni.

A Lélek kiáradása, a prófétai ajándék mind-mind csak ezután és ebből fakadóan újul meg a gyülekezetben.

Másodszor, *reménnyel teljes gyülekezet*. Jóel prófécijája ijesztő szavakat is tartalmaz: *"Csodás jeleket mutatok az égen és a földön: vért, tüzet és füstoszlopokat. A nap elsötétül, a hold vérvörössé válik, mielőtt eljön az ÚR nagy és félelmetes napja."* Ezeket egyrészt értelmezhetjük rendkívüli természeti jelenségekként (pl. amikor Krisztus halálakor elsötétedik az ég); másrészt a nagy társadalmi, történelmi megrendülések, változások, krízisek megnevezéseként. Ez utóbbi jelek pedig félelmet okoznak - amint most a járvány nyomában is sok szorongás, félelem jár, hiszen megérettük mennyire kiismerhetetlen a jövő és mennyire törékenyek vagyunk. Mindezt pedig erősíti a globális politikai instabilitás is. De amikor Isten népét betölti a Lélek, ők pontosan tudják, hogy a világ eseményei Isten kezében vannak. Isten nem hagyta el a világot, és Isten irgalma és kegyelme jót akar. Arról is teljes meggyőződéssel vallanak, hogy akármilyen is történik, Isten szeretetétől és jóságától semmi nem szakíthatja el őket. Krisztus feltámadására és az egész világ megújulásának ígéretére tekintve reménységben élnek, és másoknak is reményt adnak.

Harmadszor, *prófétai látással és útmutatással bíró gyülekezet*. Ha Isten népe prófétai nép, ha igaz, hogy *"fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, véneitek álmokat álmodnak, ifjaitok látomásokat látnak"*, akkor hogy arra hívatott, hogy olvassa és értelmezze az idők jeleit (vö. Mt. 16,1-3). Ha a Szentlélek valóban kiáradt ránk, ha Istentől tanítottak vagyunk, akkor világosságot és bölcsességet kapunk annak értelmezésére, hogy mit jelent az, ami az elmúlt időben történt és most is történik velünk. Ezt az értelmezést pedig, ami nem könnyen és olcsón adatik, hanem megint csak sok beszélgetésben Isten ígéjéről és hűségére Istenre hallgatásban formálódik (ami éppen Jóel könyve kapcsán az egész gyülekezetben történhet), a prófétai látással bíró gyülekezet felkínálja a világnak.

Itt említtem még, hogy Isten népe Istentől való lehetősége a krízis idején (is): látomásos közösségnek lenni. Ha azt mondjuk, tervezzük meg, mi történik nyáron, vagy ősszel, azt kell válaszolnunk, nem tudunk tervezni. Terveket tervezni majdnem lehetetlen - de látomásokat látni, látást álmodni, az igenis az örökségünk! Meg tudjuk-e álmodni a Lélek vezetésével, milyen az Isten szíve szerint való közösség a Covid által megváltozott időben? És lesz-e a gyülekezet elég kreatív és bátor ahhoz, hogy elinduljon a változás és újragondolás útján, hiszen a Szentlélek eleven és dinamikus, aki minden újabb és újabb helyzetben elvezet oda, hogyan kell az evangéliumot megélni és képviselni különféle helyzetekben?

Negyedszer, *az Úr Jézus Krisztust hirdető gyülekezet*. Mert ha a Szentlélek betölt, szívünk megtelik örömmel és hálával, és nem tudjuk nem elbeszélni Jézus csodálatos szeretetét és szabadítását, hiszen ő

túlcserél rajtunk. Bátorsággal hirdetjük őt a megtört életűeknek. Ennek két vonatkozását szeretném felvillantani.

Az első, hogy vajon Jézus Krisztus hirdetésének a vágya megelőzi-e személyes érdekeim? Amikor a Lélek kiáradt, Péter és társai úgy hirdették Jézus Krisztust, hogy közben ezért üldözést, börtönt szenvedtek. Gyakran előttem van Szent Gellért püspök szobra a Gellért hegyen. Szent Gellért kezében egy kereszt van, amit magasra emel Budapest felé fordulva. A kereszt magasabban van, mint a szíve, mint a feje... és mindig azért imádkozom, hogy Krisztus szolgálatában, hirdetésében az evangéliumot tudjam magasabbra emelni, mint a saját kényelmem, a saját érdekem, a saját hasznom... A Szentlélekkel teljes gyülekezet Krisztust maga elé és maga felé helyezi, úgy szolgálja őt. Hirdeti mindenkinek - ez a prófétai tiszte. Az egyetlen, teljes és tökéletes Isten szíve szerint való üzenetet, a jó hírt, az örömhírt szólja mindenkinek előtt. Hiszen a Lélek, aki betölti, mindig Krisztust magasztatja fel. És a város hallja az evangéliumot. Erről beszél Jóel: *"megmenekül mindenki, aki segítségül hívja az ÚR nevét, mert a Sion hegyén és Jeruzsálemben lesz a menedék, ahogyan megmondta az ÚR, és azok menekülnek meg, akiket elhív az ÚR."* Ezt hirdeti Péter apostol Jézus Krisztusra alkalmazva. Ha Krisztusról beszélünk, őt hirdetjük, akkor mindazok, akik segítségül hívják az ő nevét, megszabadulnak.

A második vonatkozás konkrétan a jelen helyzetben. Aki segítségül hívja az Urat, az megmenekül, vagy megszabadul, hirdeti Jóel és hirdeti Péter apostol is. Az itt szereplő görög kifejezés (σῶζω - mind az LXX-ben, mind az ApCselben) a megváltás, az üdvösség szava. Az a fajta szabadulás, amelyben benne van a teljes ember gyógyulása: Istennel, társas kapcsolataiban, testében, lelkében. Szabadulás a bűntől és annak minden következményétől. Krisztus az üdvözítő, ő az, aki az *egész-séget*, a teljességet adja annak, aki segítségül hívja az ő nevét. Ebbe az is beletartozik, hogy ő a gyógyító.

Bizonyára többen tudjuk, hogy a járvány nyomában - akár poszt-covid tünetként, akár nem a megbetegedésből eredendően - egyre jobban növekszik a szorongásos, depressziós, és egyéb mentális betegségek száma. Pszichológusok, különféle segítők készülnek, hogyan tudnának segítséget, gyógyulást közvetíteni sok-sok ezer embernek - és ez így jó. Mégis, ha a Lélekkel teljes gyülekezet Krisztust, a szabadítót hirdeti; sőt, ha Krisztus, akit a Lélek felkent arra, hogy "szabadulást hirdessen a foglyoknak ... és szabadon bocsássa a megkínzottakat", jelen van köztünk, akkor a Krisztust hirdető gyülekezet felteszi a kérdést: hogyan tudjuk a gyógyulást szolgálni, hogyan tudunk gyógyítók lenni? Sőt, nem is mi kérdezzük, hanem Jézus kérdez: megvan nektek a gyógyítás ajándéka? El tudnátok kérni tőlem? - mert én szeretném megadni nektek. Én szeretném, mondja Jézus, hogy ragyogjatok és áldás legyetek a megtört világban. Ezért a Lélekkel telt gyülekezet egy ilyen időben kéri és keresi a gyógyítás ajándékát, mert tudja, hogy Jézus Krisztus arra hívott és hatalmazott fel, hogy betegeket gyógyítsunk, szabadulást hirdessünk a megkötözötteknek, hirdessük Isten országa örömhírét.

Szükségünk: (újra) megragadni azt, ami ígéret szerint a miénk

Láttuk a kiváltságunk: Isten Lelkét kitöltötte ránk. Láttuk a lehetőségünk: Isten lelke által prófétai közösséggé lenni. Mire van tehát szükségünk?

Hogy elővegyük, amit a szatyor mélyébe dobtunk; azt igaz kincsként kibontsuk, megragadjuk, magunkhoz öleljük. És azt a sok szemetet, felesleges kacatot, üres hiábavalóságot, amire gyakran oly büszkék vagyunk, de nem érnek többet mint egy koldus gyűrött, mocskos nylonzacskója... magunktól eldobjuk. Biblia kifejezéssel arra van szükségünk, hogy most, amikor az Úr Jézus Krisztus hangját halljuk, engedjük, hogy megolvassa kemény szívünket, és odaforduljunk hozzá.

Megtérésre van szükségünk. És akkor újra kiárasztja ránk az Úr az Ő Lelkét. Ámen!

(Lovas András)